

(Sfr. Fin. Udv. Bet. Nr. 231.)

Ministeriet for Seland. Kjøbenhavn, den 29de December 1882.

Den konstituerede Landshøvding over Seland har med sidste Postkøb tilstillet Ministeriet en Indberetning om Tilstanden paa Seland, dateret 6. d. M.

Følge denne Indberetning stemme Efterretningerne fra Nordlandet, der støtte sig til en Beretning fra Amtmanden over Nord- og Østamtet af 8. f. M., og fra de nordvestlige Sykler af Vesterlandet overens om, at selv de ældste Folk ikke erindre en saadan Misværet som den, der har fundet Sted i Sommer og saa uheldige Forhold for Kreaturbesætningerne. Efteraaret har derimod været forholdsvis bedre; kort forinden Postkøbet's Afgang var der imidlertid indtraadt et Omflag i Veiret med Frost og Islag, der antoges i mange Bygder at have ødelagt Vintergræsningen ialtsald foreløbigt.

Der foreligger ikke Oplysninger om, hvormeget Landets Kreaturbesætninger ere blevne formindskede iaar, men alle Efterretninger og navnlig de nordlandske Sykselmænds Indberetninger vise, at der overalt mistedes mange Lam i Foraaret, at Mælkeudbyttet baade af Jaar og Rør i Sommer var forvindende, og at Slagtefaarene i Efteraaret vare usædvanlig magre, hvilket navnlig virkede uheldigt paa Salgsprisen ved Afætningen til England, som desuagtet iaar har naaet en hidtil ukjendt Størrelse, idet Befolkningen paa Grund af Fodermanglen har været nødt til at sælge.

Overalt paa Nordlandet antog man, at Lammene og alle Beder vilde blive slagtede i Efteraaret, og man nærede endog Frygt for, at Befolkningen vilde have vanskeligt ved at overvintre Kvilderne (Rør og Moderfaar); særlig har Sykselmanden i Øfjords Syssel yttret, at det paa de nærmest Havet beliggende yderste Gaarde i hans Syssel neppe vil blive muligt at overvintre et eneste Jaar, og paa samme Maade antoges Forholdet at ville stille sig i de yderste Bygder andetsteds paa Nordlandet og i Stranda Syssel.

Landshøvdingen har imidlertid bemærket, at Udsigterne til at overvintre en Del af Kreaturbesætningerne maa have bedret sig ved, at det er lykkedes de af den danske og engelske Hjelpekomite opsendte Dampskibe „Valdemar“ og „Lily“ at tilføre Havnene Korn og Foder, men han anser det dog for tvivlsomt, om Hjælpen er tilstrækkelig navnlig for Stykfisholm, Bordeyris, Stagastrands, Sandartrøts, Åfureyris og disse Havnes Oplandes Bedkommende.

Med Hensyn til Nødvendigheden af en yderligere Forsyning med Korn og Foder yttret Landshøvdingen sig saaledes:

„Medens der kun for en eneste lille Bygds Bedkommende har været Spørgsmaal om i Efteraaret at indkøbe Jaar, har der derimod overalt været stor Trang til at afhjælpe Fodermanglen ved Indkøb af Korn, og en Del af de til min Disposition stillede Pengegaver er derfor bleven anvendt paa denne Maade. Jeg frygter for, at til Trods herfor og til Trods for den heldige Oplosning af „Valdemars“ og „Lilys“ Ladninger vil Trangen til Kornforsyning ikke endnu være tilfredsstillet. Marts, April og undertiden Mai Maanedere ere de skjæbnesvangreste for den islandske Bonde, det er i denne Tid af Aaret, at han, efterat hans Foderbeholdning er sluppen op, maa, naar Sne og Frost forhindrer ham i at lade Udgangskreaturerne udbytte Vintergræsningen, se disse afmagres Dag for Dag, indtil de endelig falde sammen. Selv de bedste Bønder have Vanskelighed ved at beregne, hvormeget de behøve af Høfoder ved Siden af Vintergræsningen, og navnlig naar Høet har været knapt den foregaaende Sommer, slaar denne Beregning jævnlig fejl. Der er ingen Tvivl om, at Kornskibenes Ankomst i Efteraaret og den visse Udsigt til, at man næste Foraar neppe nogetsteds her i Landet vilde kunne indkøbe nye Besætninger, har fristet og tilskyndet mangen en ellers besindig Bonde til at slaane flere Kreaturer fra Medslagning i Efteraaret, end han strengt taget er istand til at overvintre, og jeg maa derfor være af den Formening, at det vilde være af den største Betydning for Landet, hvis man kunde i Sanuar, Februar eller i Marts